

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/104/2021
Identifikačné číslo spisu: 8119213876
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8119213876.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobkyne L. R., bytom v Q., V. XXXX/X, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanej Q.N. M., L.V., so sídlom v M., U. S. X, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK Antol, s.r.o., so sídlom v Pezinku, Hviezdoslavova 546/14, IČO: 47 257 024, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 Csp 186/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 09. júna 2020 sp. zn. 15 CoCsp 9/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 03. decembra 2019 č. k. 10 Csp 186/2019- 38 vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 411,33 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 08. septembra 2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 27. apríla 2011, v časti 2. Zmluva o úvere, bod. 5., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vo výroku III. žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ a d/, § 9 ods. 1 prvá veta, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. a zákon č. 250/2007 Z. z. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v úverovej zmluve absentuje uvedenie, aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, v dôsledku čoho je potrebné považovať úver za

bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobkyňa mala žalovanej zaplatiť iba sumu 3 000 €, ktorú reálne ako úver vyčerpala. Keďže jej zaplatila až 3 411,33 €, súd zaviazal žalovanú k zaplaceniu sumy 411,33 € predstavujúcu jej bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu. Súd zároveň žalobkyni priznal aj uplatnené úroky z omeškania. Súd taktiež vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú vo výrokovej časti za neprijateľnú, keď dospel k záveru, že je potrebné klásť osobitný dôraz na kategóriu dobrých mravov. Uvedená podmienka v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Obmedzenie možnosti spotrebiteľa rozhodnúť sa pre spôsob riešenia prípadných sporov z úverovej zmluvy, inak ako prostredníctvom rozhodcovskej zmluvy, nemožno hodnotiť inak, ako v príkrom rozpore nielen s dobrými mravmi, ale aj s princípom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľským právom ako takým. Súd zároveň dospel k záveru, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, bez toho, aby ho žalobkyňa musela osobitným spôsobom preukazovať, pretože vyplýva priamo z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. Naliehavý právny záujem vyplýva aj z potreby zosúladienia skutkového a právneho stavu. Súd zároveň vyhodnotil ako nedôvodnú námietku premlčania vznesenú žalovanou. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 09. júna 2020 sp. zn. 15 CoCsp 9/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správny skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. K odvolacím námietkam žalovanej uviedol, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého zmluva neobsahuje údaj spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, a preto už len z tohto dôvodu je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd v súvislosti s námietkou žalovanej, že súd nepreukázal, že vedela o bezdôvodnom obohacovaní sa na úkor žalobkyne, dospel k záveru, že úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipovala žalovaná a predložila ho na podpis žalobkyni, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej. Odvolací súd taktiež dospel k záveru, že spotrebiteľ má právo domáhať sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky aj bez kumulatívneho uplatnenia nároku na plnenie z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uvedené právo predpokladá § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. Aj gramatický výklad § 53a Občianskeho zákonníka predpokladá takéto určenie. Explicitné zakotvenie tohto práva do ustanovenia § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch súvisí s tým, aby sa odstránili akékoľvek pochybnosti o možnostiach spotrebiteľa podať žalobu o neplatnosť zmluvy (čiastočnej neplatnosti „et minor“). Princípiálne nemožno nútiť žiadneho spotrebiteľa sledujúceho právnu istotu, aby sa domáhal reštitučného plnenia kumulatívne popri určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Zároveň dospel k záveru, že právny poriadok nespája uplatnené právo na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky s preklúziou (zánikom) práva. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, prípustnosť ktorého vyvodzovala z „§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP: pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za nesprávne, pričom mala za to, že odklon od ustálenej dovolacej praxe spočíval aj v nesprávnom právnom posúdení otázky premlčania žalobkyňou uplatneného nároku. Uviedla, že je zrejmé, že nebolo preukázané, že žalovaná vedela o tom, že sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacuje, najmä s dôrazom na skutočnosť, že súd konštatoval vznik bezdôvodného obohatenia v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 169/2017, 1 Cdo 67/2011). V súvislosti s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 55/2011 a na to, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Uviedla, že v danej veci bolo nepochybne zistené, že zmluvný vzťah medzi stranami bol ukončený, žalobkyňa dňa 12. januára 2012 uhradila celú istinu úveru, čím na základe plnenia zo strany dlžníka došlo k skončeniu záväzkového vzťahu. Za daného stavu tak podľa žalovanej

nemôže žalobkyni reálne ísť o docielenie skutočnej rovnosti medzi stranami zmluvného vzťahu, resp. opačne, že by daná zmluvná podmienka v tomto čase vytvárala značnú nerovnováhu v jej právach a povinnostiach. Podľa názoru žalovanej ide iba o formulárovú žalobu, kde takéto požadované rozhodnutie súdu pre strany sporu z hľadiska ich reálneho života, a už vôbec nie pre úpravu ich záväzkového vzťahu (ktorý zanikol splnením), je zbytočné, nedôvodné. Je zjavné, že strany sporu už svoje spory za vzniknutej situácie nebudú riešiť ani dohodou a ani rozhodcovským súdom. Zároveň poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24 Co 76/2017, s ktorého právnymi závermi sa stotožnila. Uviedla, že nedostatok naliehavého právneho záujmu je podľa konštantnej judikatúry (o. i. II. ÚS 590/2017) dôvodom na zamietnutie žaloby, čím sa odvolací súd v danej veci neriadil. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovanej písomne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Hoci žalovaná v dovolaní uviedla, že prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia „§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP: pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“, z obsahu dovolania (z formulácií a tvrdení) žalovanej vyplýva, že dovoľateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

8. Žalovaná podaným dovolaním napadla rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu (t. j. ako uvádza v potvrdzujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania). Keďže odvolací súd potvrdzujúcim výrokom vo veci samej potvrdil oba samostatné (vzájomne nesúvisiace) výroky rozsudku súdu prvej inštancie (ktorými okresný súd rozhodol vo výroku I. o nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom a vo výroku II. o žalobe na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky), dovolací súd pristúpil k posúdeniu prípustnosti dovolania samostatne vo vzťahu k obojm týmto výrokom.

9. Vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 411,33 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 08. septembra 2019 do zaplatenia, voči ktorému dovoľateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd uvádza nasledovné:

10. Podľa § 422 ods. 1 CSP (ktoré je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP ustanovením lex specialis) dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

11. Citované ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine.

12. V danom prípade žalobkyňa podala na súde prvej inštancie žalobu, v ktorej si uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 411,33 € istiny s príslušenstvom, dňa 02. septembra 2019. Výška minimálnej mzdy v roku 2019 bola ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 300/2018 Z. z. sumou 520 €; dvojnásobok tejto sumy je 1 040 €. Rozhodnutie odvolacieho súdu (ktorým dovolací súd potvrdil výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie) sa tak týka peňažného plnenia vo výške 411,33 € neprekračujúceho výšku dvojnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby.

13. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej je v danom prípade v tejto časti vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd ani neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalovanej v danej časti, nepristúpil dovolací súd ani k posúdeniu, či napádaný výrok rozsudku spočíva na nesprávnom právnom posúdení vecí (§ 432 ods. 1 CSP).

14. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalovanej (vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom) ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. Vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu (o žalobe na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky), ktorým bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky, voči ktorému dovolateľka (ako vyplýva z obsahu dovolania) vyvodzuje prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd uvádza nasledovné:

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení vecí (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (1Cdo/17/2019, 2Cdo/225/2018, 3Cdo/142/2018, 4Cdo/10/2018, 5Cdo/9/2019, 7Cdo/1/2018, 8Cdo/94/2018). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

18. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie vecí, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil dovolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení dovolací súd

odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

19. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

19.1. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

19.2. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (R 83/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiaciemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarčinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

19.3. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2Cdo/167/2017, 3Cdo/235/2016, 5Cdo/13/2018, 7Cdo/114/2018, 8Cdo/78/2017).

20. Žalovaná (zastúpená v dovolacom konaní kvalifikovaným právnym zástupcom) v danom prípade túto (procesnú) povinnosť nesplnila. V dovolaní vytkla súdom nižšej inštancie nesprávnosť právneho posúdenia veci. Nestotožnila sa so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, rozhodnutie odvolacieho súdu podrobila kritike a polemizovala s jeho závermi. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 55/2011 a na to, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Uviedla, že v danej veci bolo nepochybne zistené, že zmluvný vzťah medzi stranami bol ukončený, žalobkyňa dňa 12. januára 2012 uhradila celú istinu úveru, čím na základe plnenia zo strany dlžníka došlo k skončeniu

záväzkového vzťahu. Za daného stavu tak podľa žalovanej nemôže žalobkyni reálne ísť o docielenie skutočnej rovnosti medzi stranami zmluvného vzťahu, resp. opačne, že by daná zmluvná podmienka v tomto čase vytvárala značnú nerovnováhu v jej právach a povinnostiach. Podľa názoru žalovanej, ide iba o formulárovú žalobu, kde takéto požadované rozhodnutie súdu pre strany sporu z hľadiska ich reálneho života, a už vôbec nie pre úpravu ich záväzkového vzťahu (ktorý zanikol splnením) je zbytočné, nedôvodné. Je zjavné, že strany sporu už svoje spory za vzniknutej situácie nebudú riešiť ani dohodou a ani rozhodcovským súdom. Zároveň poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24 Co 76/2017, s ktorého právnymi závermi sa stotožnila. Uviedla, že nedostatok naliehavého právneho záujmu je podľa konštantnej judikatúry (o. i. II. ÚS 590/2017) dôvodom na zamietnutie žaloby, čím sa odvolací súd v danej veci neriadil.

21. Dovolací súd dospel k záveru, že v odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, absentuje uvedenie relevantnej právnej otázky zásadného právneho významu, ktorú odvolací súd riešil nesprávne, ako aj konkretizácia dovolacieho dôvodu, t. j. odôvodnenie odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Dovolateľka, ktorá sa v dovolaní všeobecne nestotožnila so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, taktiež neoznačila ani jedno relevantné rozhodnutie v kontexte riešeného sporu dovolacieho súdu, ktoré by v zmysle právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v judikáte R 71/2018 bolo možné zaradiť do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). K rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove, ktoré žalovaná v dovolaní cituje, dovolací súd vzhľadom na už vyššie uvedené uvádza, že toto rozhodnutie nie je ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

21.1. Uvedené tak obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Ako už bolo zmienené sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

22. Z uvedeného je zjavné, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priechiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

23. Najvyšší súd dospel k záveru, že argumentácia dovolateľky, týkajúca sa § 421 ods. 1 CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalovanej nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

24. Dovolateľka dovolaním zároveň napadla aj výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Uvedený výrok, aj keď je súčasťou výrokovej časti rozsudku, ktorým súd rozhodol vo veci samej, má charakter uznesenia. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

24.1. Pretože v § 357 písm. m/ CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o trovách konania (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

25. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie žalovanej v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

26. Najvyšší súd na základe uvedeného, dovolanie žalovanej, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f/ CSP), odmietol.

27. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

